

Boosting your economy by:

Making Money Virtuous

Dit is de titel van STRO's nieuwe, Engelstalige boek. Dankzij uw donaties konden we de kennis verzamelen die we in dit boek presenteren. We hopen weer op uw steun om het als e-book wereldwijd te verspreiden. In deze STRO-krant leest u meer over dit boek dat vooraanstaande denkers van over de hele wereld een *must-read* vinden voor iedereen die zich met armoedebestrijding en gemeenschapontwikkeling bezighoudt. U vindt hun quotes verspreid over deze krant.

Het boek beschrijft hoe we bestaand geld een ander, 'deugdzaam' karakter kunnen geven, wat kleinere bedrijven in arme regio's meer kansen op klandizie biedt en zo lokale economieën daar helpt ontwikkelen. Het heersende geld is fundamenteel ondeugdzaam. Het is verbonden met een economie van het nooit genoeg en helpt vermogens en dus macht te accumuleren bij een kleine elite.

Die elite laat het beheer ervan over aan specialisten die op hun beurt algoritmes het werk laten doen. Zo kan de aarde verwoest worden zonder dat iemand daar echt voor gekozen heeft of verantwoordelijk voor is. STRO's doelstelling in de afgelopen decennia is daarom geld ontwikkelen dat zich anders gedraagt; geld dat *deugdzaam* (*virtuous*) is. STRO ontwikkelde daarvoor een aanpak die overheden helpt, die hun taak als hoeder van het algemeen belang serieus nemen, en individuen en bedrijven die zich gewetensvol willen gedragen.

Achtergrond

In de moderne tijd wordt in meer dan de helft van de wereld mensen de kans ontnomen hun mogelijkheden ten volle te benutten. Dat komt door de manier waarop de

economie is ingericht. Geld als belangrijkste organisator slaagt er niet in het gebruik van productieve capaciteiten te stimuleren, maar draait louter om macht en speelt mensen tegen elkaar uit.

Dit boek legt uit hoe dat in zijn werk gaat en laat ook zien hoe het anders kan. De focus ligt daarbij op het maximaliseren van de impact van het (beetje) geld dat wél aanwezig is.

STRO's betaalssoftware Cyclos maakt het mogelijk om dit in praktijk te brengen en zo arme economieën te stimuleren.

Het begint met succesvolle voorbeelden

Deze theorie, deze aanpak komt niet uit de lucht vallen maar is gebaseerd op praktijkvoorbeelden. Die spelen in het boek dan ook een grote rol. De eerste drie hoofdstukken geven voorbeelden hoe het gedrag van geld met succes gestuurd wordt of werd. U heeft misschien al eens gelezen hoe de Engelse plaats Preston eerst in verval raakte maar zich daarna verrassend ontwikkelde tot de beste stad in Groot-Brittannië voor gezinnen om te wonen (ranglijst 2023). Ook in de geschiedenis van het Oostenrijkse stadje Wörgl vinden we aanwijzingen hoe het anders kan. En oude donateurs herinneren zich misschien nog STRO's succesvolle project uit begin 2000 in een sloppenwijk in Fortaleza (Brazilië). Deze hoofdstukken bieden hoop dat er wel degelijk iets gedaan kan worden

om arme gemeenschappen nieuwe kansen te geven.

Hoe door het huidige geld onnodige armoede ontstaat

Daarna volgen drie hoofdstukken die de relatie tussen het soort geld en armoede uitdiepen. Geld zou de organisator van de economie moeten zijn, smeermiddel dat het verschillende mensen mogelijk maakt zich te specialiseren. Maar het vloeit zo snel weg uit arme regio's dat er voor lokale ondernemers weinig kans is iets te verdienen. We laten zien waarom dat zo is. Verschillende bottlenecks passeren de revue. Een daarvan is een hoge wisselkoers die kleine plaatselijke ondernemers te duur maakt. Die hoge wisselkoers kan bijvoorbeeld ontstaan doordat toe-

In dit boek legt STRO helder en praktisch uit wat er mogelijk is op gemeentelijk niveau, juist in deze economisch onzekere tijden. De crisis heeft een wereldeconomie getroffen die al gebukt ging onder ongekende schulden. Eurolanden gaan roerige tijden tegemoet. De Amazonisering van de economie zuigt het leven uit de winkelstraat. Alle redenen om lokale ankers te slaan en de kansen te grijpen die eigen lokaal geld biedt om werk en welvaart in de buurt te houden.

Rens van Tilburg, vooraanstaand econoom en oud-directeur van het Sustainable Finance Lab aan de Universiteit Utrecht

risten de vraag naar de nationale munt opschreeven. Of door een bedrijf dat grondstoffen opkoopt in arme gebieden. Dat lijkt gunstig omdat die gebieden dan inkomsten krijgen. Maar daardoor ontstaat wel een hoge wisselkoers en die maakt het onmogelijk om de brede clusters van lokale dienstverleners en andere bedrijfjes op te bouwen die nodig zijn voor de ontwikkeling van een eigen, lokale economie. Nog directer is het effect van bedrijven die elektronica en auto's op afbetaling verkopen. Die slurpen de koopkracht naar zich toe, nog voordat die er is. Wat in deze drie hoofdstukken ook steeds naar voren komt, is hoe elke keer als er geld bijkomt, er ook meer rente betaald moet worden. Dat levert een steeds heftiger stoelendans op waarbij geldwoestijnen ontstaan in gebieden die niet zelf geld kunnen scheppen.

Een zeer toegankelijk en nuttig boek voor wie zich inzet voor echte lokale ontwikkeling.

Richard Heinberg, Senior Fellow van Post Carbon Institute en auteur van *The End of Growth and Power*

Dit boek biedt een prachtig overzicht van de drijfveren en praktische mogelijkheden om economische relaties tussen bedrijven, burgers en overheden te versterken door gebruik te maken van betalingen via lokale rekeningen. Op basis van een veelheid aan ervaringen in Europa en Latijns-Amerika wordt uitgelegd hoe een netwerk van korte en lokale ketens binnen een circulaire economie kan bijdragen aan versterking van duurzaamheid, eerlijker verdeling van welvaart en grotere veerkracht.

Prof dr Ruerd Ruben. (Emeritus) Hoogleraar Impactanalyse van Voedselsystemen Wageningen Universiteit

STRO
SOCIAL TRADE ORGANISATION

Stichting STRO

Oudegracht 42, 3511 AR Utrecht
tel. 030-2314314

NL97 TRIO 0784 9116 22

 www.socialtrade.nl
info@socialtrade.nl
[linkedin.com/company/social-trade-organisation-stro/](https://www.linkedin.com/company/social-trade-organisation-stro/)
www.youtube.com/SocialTradeOrg
RSIN 803746003

Steun STRO met een donatie: scan de QR-code. STRO is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat u uw giften aan STRO van de belasting mag aftrekken.

STRO staat niet op betaalde goede doelen lijsten omdat we het niet passend vinden daar geld aan te besteden dat we van donateurs krijgen.

Een brede aanpak om ontwikkeling te stimuleren

Na deze theorie is het weer tijd voor praktijk. We beschrijven een project in een van de armste gebieden in Latijns-Amerika waar STRO een nieuwe integrale aanpak introduceerde om mensen de kans op een beter leven te geven. Dat project bestond uit de volgende onderdelen:

- ◆ Door de lokale productie van biodiesel was minder geld nodig om olie in te voeren, zodat de uitstroom van geld werd beperkt.
- ◆ Daarnaast werden modelhuizen gebouwd van lokale materialen, als voorbeeld van hoe men zelf goed kan wonen zonder dat daar veel import voor nodig is.
- ◆ Vrouwen werden geholpen om een eigen bedrijfje te starten, waarbij de gemeenschap de investeringsmiddelen ophoestte.
- ◆ Middels dorpsbijeenkomsten groeide het bewustzijn dat als je bij inkopen lokale producten en diensten koopt, je op de lange termijn veel beter af bent met werk en inkomen.
- ◆ Om de bedrijfjes extra kansen te geven en specialisatie en onderlinge handel te bevorderen, werd er een onderling ruilmiddel geïntroduceerd.

Een paar jaar nadat STRO het project had overgedragen, dat zich positief bleef ontwikkelen, werd de provincie helaas getroffen door een rampzalige ontwikkeling: drugsbazen probeerden het gebied over te nemen en vochten tegen het leger. Bewoners werden gedwongen om aan een van de kanten mee te vechten of moesten

vluchten. Bijna de helft van de mensen onder de vijftig vluchtte naar de grens met de VS.

De Koop Lokaal Booster

De volgende hoofdstukken leggen uit hoe regio's de kansen op werk en inkomen kunnen vergroten en de samenwerking bevorderen. We noemen deze aanpak de *Koop Lokaal Booster*. Deze Booster verhoogt het aantal keren dat lokale bedrijven geld kunnen uitgeven en verdienen voordat het vertrekt naar internationale markten en producten. De Koop Lokaal Booster is gebaseerd op vele jaren van onderzoek en ontwikkeling om manieren te vinden om geld zich anders te laten gedragen en alle economieën te dienen. En het zal velen misschien verbazen: het herprogrammeren van geld om de impact op de lokale economie te maximaliseren, is veel eenvoudiger dan de meeste mensen denken. De bestaande mogelijkheden op dit gebied zijn echter nog weinig bekend. We hopen dat deze informatie mensen zal inspireren om het Booster-concept in hun gemeenschap te introduceren.

STRO maakt zichtbaar dat er andere denkbare en haalbare wegen zijn naar een menswaardig bestaan. De innovatie die daaruit voortkomt kan ons een aantal stappen verder brengen. STRO bouwt zo aan een lokaal alternatief voor de steeds dominantere financiële markten, met de nadruk op circulaire economie met veel ruimte voor sterke ontwikkeling van lokale kleine bedrijven.'

Herman Wijffels, Voormalig directeur Wereldbank, oud-Voorzitter Rabo

diger dan de meeste mensen denken. De bestaande mogelijkheden op dit gebied zijn echter nog weinig bekend. We hopen dat deze informatie mensen zal inspireren om het Booster-concept in hun gemeenschap te introduceren.

Cyclos Fintech

Dit boek laat ook zien welke keuzes overheden hebben bij het uitgeven van geld. We onderzoeken hoe lokaal inkoopbeleid kan helpen om de lokale economie te organiseren. We leren ook hoe innovatieve betaalsoftware (Fintech) gemeenschappen kan helpen om dit te realiseren en hun bedrijven in de sociale economie een boost te geven.

STRO's Cyclos betaalsoftware faciliteert innovatieve financiële interacties binnen een gemeenschap en het proces van overheidsuitgaven. Het stelt regio's in staat om geld te bevrijden van de controle van de financiële markten en het voor een bepaalde periode voor de gemeenschap te laten werken. Cyclos kan zelfs worden gebruikt om een wissel-

koers te corrigeren die niet past bij de economische realiteit van een regio. Dat overkomt al die regio's die lijden onder de dominantie van de economische kernregio van hun land.

Deze Fintech-innovaties bieden zelfs nieuwe perspectieven op wereldschaal. Ze kunnen er bijvoorbeeld voor zorgen dat het geld dat arbeidsmigranten naar families sturen een game-changer wordt in armoedebestrijding. Ook in dit geval moet het geld worden geherprogrammeerd om de circulatie ervan te vergroten of te vermenigvuldigen binnen de omgeving waar deze gezinnen wonen. Met elke extra keer dat dit geld binnen deze gemeenschappen wordt uitgegeven en verdiend, groeit de impact van deze overmakingen op bedrijven en op het creëren van banen. Bedrijven verhogen hun omzet en er worden meer banen gecreëerd. Daardoor worden minder mensen gedwongen om het pad van eerdere migranten te volgen. Op de lange termijn vinden migranten misschien zelfs mogelijkheden om terug te keren.

Uiteraard is dit niet zo eenvoudig als het klinkt. Hoe bereik je de migrant? Zullen de families wel geld accepteren dat ze alleen lokaal kunnen uitgeven en waarmee ze geen moderne gadgets van de geglobaliseerde markt kunnen importeren?

We zijn op zoek naar mensen en organisaties die deze en andere vragen over deze aanpak willen onderzoeken.

Een must-read voor beleidsmakers en gemeenschapsleiders die duurzame en bloeiende lokale economieën willen creëren

Garry Jacobs, President & CEO, De Wereldacademie voor Kunst en Wetenschap

Santa Coloma de Gramanet

Het boek eindigt met een voorbeeld: de lokale overheid van de stad Santa Coloma de Gramanet, in de buurt van Barcelona, vindt dat de lokale belastingbetalers recht hebben op een zo groot mogelijke impact van het geld dat ze uitgeeft, waarbij de toekomst van de lokale economie centraal staat en de sociale verbanden verstevigd worden. Deze overheid maakt het geld van bepaalde uitgaven daarom lokaal, waardoor het binnen de gemeente maar liefst drie keer extra verdiend en uitgegeven wordt.

Douglas Rushkoff, een van 's werelds meest invloedrijke denkers:

De STRO publicatie is een belangrijke gids over de geschiedenis, heden en - het meest belangrijke - de toekomst voor lokale handel. Nu wereldwijde monetaire systemen steeds kwetsbaarder worden door de onhoudbare doelen van financialisering, zullen deze beproefde benaderingen van bottom-up waarde-uitwisseling steeds noodzakelijker worden. Eindelijk zijn de beste kennis en praktijken verzameld op één plek, en op een bruikbare manier.

Deborah S. Rogers: *een zeer toegankelijk en nuttig boek voor wie zich inzet voor echte lokale ontwikkeling.*

Wen Tiejun (Een toptien econoom uit China): *Dit is met name interessant voor het platteland van China waar al veel financiële innovaties plaatsvinden.*

Mercy Wanjiku Kamau: *Ik vind het boek niet alleen moedig en informatief, maar ook zeer relevant voor het platteland van Kenia en andere Afrikaanse plattelandseconomieën.*

Eduardo Diniz, Braziliaans onderzoeker van lokale financiële systemen: *Het boek geeft de lange en rijke geschiedenis weer van STRO's betrokkenheid bij het creëren en onderhouden van lokale munteenheden in Brazilië en vele andere delen van de wereld.*

Wolfgang Streeck: *achtergebleven gemeenschappen een perspectief bieden op meer onafhankelijkheid van de financiële markten.*

Gwendolyn Hallsmith, Executive Director of Global Community Initiatives: *Wauw, fantastisch boek! Iedereen die geïnteresseerd is in haar of zijn lokale economie moet dit boek lezen! Het legt uit hoe lokale economieën worden geschaad door nationale valuta en wat je kan doen om blijvende lokale welvaart te creëren. De voorbeelden die de auteurs geven van succesverhalen, geleerde lessen en hoe ze hun programma's aanpasten om problemen op te lossen, zijn van onschatbare waarde voor mensen actief in lokale economische ontwikkeling.*

Lokale geldsystemen kunnen een belangrijke rol spelen in de ondersteuning van lokale gemeenschappen. De auteurs laten zien hoe lokale betaalsystemen, mits professioneel opgezet, de lokale economie kunnen versterken. Dit boek is verplichte lectuur voor iedereen die de lokale gemeenschap een warm hart toedraagt.

Wim Boonstra, VU en oud hoofdeconoom Rabo en voorzitter van de Monetaire Commissie van de Europese Liga voor Economische Samenwerking (ELEC)

Bestel gratis het e-boek & help met de promotie

Vanaf uiterlijk 1 november is *Making Money Virtuous* als e-book en pdf te verkrijgen via onze website: socialtrade.nl/english/publications/

Het boek is gratis, een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld. Bij de bestelling vragen we om een emailadres om het boek en het laatste nieuws over ons werk naar toe te sturen.

Kent u mensen voor wie het boek interessant kan zijn? Verwijs ze dan alsjeblieft naar onze website.

De promotie van het boek gaan we onder meer via LinkedIn doen. Promoot het boek door STRO te volgen via [linkedin.com/company/social-trade-organisation-stro/](https://www.linkedin.com/company/social-trade-organisation-stro/) en berichten over het boek te liken en te delen binnen uw netwerk op LinkedIn.